

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І.І.МЕЧНИКОВА

Кафедра французької філології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор

Майя НІКОЛАЄВА

2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Французький поетичний дискурс:
внутрішньомовний та міжмовний аспекти**

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно),
перша – французька

Освітньо-професійна програма: Романські мови та літератури (переклад
включно), перша – французька

ОНУ
2022

Робоча програма навчальної дисципліни «Французький поетичний дискурс: внутрішньомовний та міжмовний аспекти». – Одеса: ОНУ, 2022. – 12 с.

Розробник:

Коккіна Л.Р., к. філол. наук, доцент, доцент кафедри французької філології.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри французької філології

Протокол № 1 від “31” 08 2022 р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) Мальвіна МАРІНАШВІЛІ

Погоджено із гарантом ОПП Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

_____
(підпис) Маріанна КНЯЗЯН

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 3 від “23” вересня 2022 р.

Голова НМК _____
(підпис) Тетяна ТЕЛЕЦЬКА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) _____
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри французької філології

Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) _____
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість: кредитів – 3 годин – 90 змістових модулів – 1	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька Рівень вищої освіти Другий (магістерський)	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
		Семестр	
		3-й	3-й
		Лекції	
		16 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	-
		Самостійна робота 60 год./84 год.	
Форма підсумкового контролю: Залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – поглибити знання здобувачів вищої освіти ступеня магістра щодо французькомовного поетичного дискурсу, в площині французької мови та перекладу, сприяти розширенню їх світогляду, сформувати перекладознавчу орієнтацію майбутніх викладачів та перекладачів, удосконалити практичну підготовку з перекладу поетичних творів за рахунок практики перекладу поезій та пісень українською мовою.

Завдання: надати вірну спрямованість в оцінці практик перекладу римованих творів; забезпечити фактичною інформацією; сприяти закріпленню розуміння особливостей французького поетичного дискурсу та його перекладу українською мовою.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів таких компетентностей:

Інтегральної:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальних (ЗК):

ЗК06. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальних (СК):

СК08. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

СК09. Здатність до аналізу прагматичних аспектів перекладу, основних моделей, типів перекладу, видів перекладацьких відповідників, перекладацьких трансформацій, основних прийомів перекладу, вияву адекватності перекладу і рівнів перекладацької еквівалентності.

Програмні результати навчання (ПР). У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

ПР 02. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПР 06. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПР 18. Здійснювати доперекладацький аналіз тексту для визначення загальної стратегії перекладу залежно від мети перекладу, стилю, жанру, типу тексту та характеру адресата, проводити лінгвостилістичний та перекладознавчий аналіз різножанрових текстів (оригіналів і перекладів), вільно володіти навичками з основних видів перекладу, всіх жанрово-стильових різновидів текстів, в тому числі на основі сучасних комп'ютерних технологій; здатність виконувати правильний письмовий переклад різностильових та різножанрових текстів, здійснювати

редагування перекладу (власного і чужого).

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- основні методології та методики наукових досліджень;
- прийоми відбору, аналізу й обробки отриманої інформації;
- роль поетичного перекладу в міжкультурній комунікації; соціокультурну обумовленість перекладацької діяльності;
- прагматичні аспекти поетичного перекладу і основні способи прагматичної адаптації перекладу; класифікації перекладу і різні види перекладацької стратегії; основні моделі перекладу, перекладацькі трансформації і способи їх використання при аналізі процесу перекладу і його результатів;

вміти:

- вірно формулювати основні теоретичні проблеми поетичного перекладу;
- застосовувати термінологічний апарат дисципліни під час перекладацького аналізу мовного матеріалу, його коментування та у практичному перекладі;
- самостійно застосовувати лексичні та граматичні трансформації у процесі перекладу;
- встановлювати рівні та одиниці перекладу; розрізняти види та типи перекладу;
- обґрунтовувати підходи до вибору засобів адекватного перекладу; здійснювати адекватний писемний та усний переклад текстів, що належать до різних функціональних стилів мови;
- користуватись двомовними, тлумачними, термінологічними та фразеологічними словниками;
- використовувати сучасні інформаційні технології, програми та застосунки для перекладу;
- давати самостійну оцінку якості виконаного перекладу на підставі порівняльного аналізу.

3.Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Le discours poétique à travers les langues

Тема 1. L'approche linguistique de la poésie contemporaine. Bref parcours théorique. Approche énonciative et éthos de l'énonciateur textuel. Approche textuelle et comparée.

Тема 2. La traduction et le transfert culturel. La littérature mondiale et le marché mondial. Le paradigme du transfert culturel. Le transfert des culturèmes poétiques. La traduction adaptée. La traduction ethnocentrique. La traduction littérale.

Тема 3. Les transcréations dans la traduction poétique. La traduction dans les cultures plurilingues. Le profil du traducteur, concepteur-rédacteur. La problématique de retranscription des émotions. Une stratégie de traduction pour des contenus créatifs de qualité.

Тема 4. Les stratégies et les techniques en traduction poétique. Le concept de stratégie de traduction poétique. L'unité de traduction. Le problème de stratégies de traduire. Les lacunes lexicales. Les obstacles à la traduction : divergences d'ordre grammatical et stylistique.

Тема 5. La traduction du texte dramatique. Les défis dans la traduction du texte théâtral. Le respect du mécanisme de lecture du texte. La transposition et l'interprétation. La projection de l'interprétation scénique dans la traduction.

Тема 6. L'interculturalité et l'ethnostylistique en traduction. Théories de la traduction et ethnostylistique. Équivalence culturelle, interculturalité et intertextualité. La didactique de la traduction. Mise en application de l'analyse ethnostylistique.

Тема 7. La traduction comme création interlinguistique des interactions humaines. La traduction et les enjeux du pouvoir. L'adaptation aux publics. La langue réduit à l'outil. La sémiotique et la rhétorique des effets. Dépayser les langues. La traduction et les innovations techniques.

Тема 8. Une œuvre d'art comme objet de droit d'auteur. Les prérogatives de l'auteur. Le droit à l'image. Les conditions d'utilisation des contenues. Le droit d'auteur en France. Le droit d'auteur en Ukraine.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Очна форма				Заочна форма			
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	ср		л	п	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
<u>Змістовий модуль 1</u>								
Тема 1. L'approche linguistique de la poésie contemporaine.	10	2		8	11	1		10
Тема 2. La traduction et le transfert culturel.	10	2		8	11	1		10
Тема 3. Les transcréations dans la traduction poétique.	10	2		8	11	1		10
Тема 4. Les stratégies et les techniques en traduction poétique.	14	2	4	8	11	1		10
Тема 5. La traduction du texte dramatique.	12	2	2	8	11	1		10
Тема 6. L'interculturalité et l'ethnostenylistique en traduction.	14	2	4	8	11	1		10
Тема 7. La traduction comme création interlinguistique des interactions humaines	12	2	2	8	12	-		12
Тема 8. Une œuvre d'art comme objet de droit d'auteur.	8	2	2	4	12	-		12
Разом за змістовим модулем 1	90	16	14	60	90	6	-	84
Усього годин	90	16	14	60	90	6	-	84

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (очна форма/заочна форма)
1	La traduction d'une œuvre poétique (Теми 1, 3, 4)	4/-
2	La traduction d'une œuvre dramatique ((Теми 2, 3, 5)	2/-
3	La traduction des chansons populaires (Теми 2, 6, 7)	4/-
4	La traduction et la liberté d'interprétation (Теми 3, 8)	2/-
5	La propriété littéraire et artistique (Тема 8)	2/-
	Разом:	14/-

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/види завдань	Кількість годин (очна форма/заочна форма)
1	Analyser les conceptions contemporaines d'une œuvre poétique (Тема 1)	8/10
2	Réviser tous les procédés de traduction en rimes (Тема 3)	8/10
3	Faire un répertoire de sites et applications pour traduire (Тема 4)	8/10
4	La traduction d'une poésie de négritude (Тема 5)	8/10
5	La traduction d'une chanson populaire (Тема 7)	8/12
6	La traduction d'une chanson moderne (Тема 2)	8/10
7	La traduction d'un spot publicitaire rimé (Тема 8)	8/12
8	La traduction des comptines (Тема 6)	4/10
	Разом:	60/84

9. Методи навчання

Словесні: лекція, пояснення, дискусія, постановка й обговорення проблемних питань, виконання завдань, що виносяться на самостійну роботу

Практичні: перекладний (граматико-перекладний та лексико-перекладний) метод.

Наочні: мультимедійні презентації

10. Форми контролю і методи оцінювання

Поточний контроль: оцінювання усних відповідей під час практичних занять, оцінювання виконання індивідуальних завдань

Підсумковий контроль – залік.

Критерії та шкала оцінювання: національна та ECTS

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	За національною шкалою	Визначення
90–100	A	зараховано	Здобувач вищої освіти повно та ґрунтовно засвоїв всі теми робочої програми з навчальної дисципліни, вміє вільно та самостійно викласти зміст всіх питань програми навчальної дисципліни, розуміє її значення для своєї професійної підготовки, повністю виконав усі завдання з кожної теми поточного контролю.
85–89	B		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв окремі теми робочої програми навчальної дисципліни. Вміє самостійно викласти зміст основних питань програми навчальної дисципліни, виконав завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
75–84	C		Здобувач вищої освіти недостатньо повно та ґрунтовно засвоїв деякі теми робочої програми, не вміє самостійно викласти зміст деяких питань програми навчальної дисципліни. Окремі завдання з кожної теми поточного контролю виконав не в повному обсязі.
70–74	D		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє вільно і самостійно викласти зміст основних питань навчальної дисципліни, не виконав окремі завдання поточного контролю з кожної теми.
60–69	E		Здобувач вищої освіти засвоїв лише окремі теми робочої програми. Не вміє достатньо самостійно викласти зміст більшості питань програми навчальної дисципліни. Виконав лише окремі завдання з кожної теми поточного контролю в цілому.
35–59	FX		не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач вищої освіти не засвоїв програму навчальної дисципліни, не вміє викласти зміст жодної теми навчальної дисципліни, не виконав завдань поточного контролю.

11. Питання для поточного контролю

1. L'évolution des théories de la traduction et leur mise en perspective.
2. L'épistémologie de la traductologie
3. Les stratégies de traduction en adéquation avec la culture cible
4. Le décodage et l'encodage du texte via les divergences culturelles
5. La pratique traductionnelle quotidienne intuitive
6. La définition d'une œuvre poétique
7. La lecture active, la préparation à la traduction
8. Les enjeux de la traduction poétique, ses ambitions et ses limites.
9. Les particularités de la traduction rimée
10. Les stratégies de la traduction poétique
11. Les transformations au cours de la traduction
12. La biotraduction versus la traduction automatique
13. Les nouvelles technologies de traduction
14. Le traitement automatique des langues
15. L'alignement de corpus et ontologies
16. La traduction d'une poésie
17. La traduction d'une chanson moderne
18. La traduction d'une chanson populaire
19. La traduction d'une œuvre dramatique
20. Le droit d'auteur en France et en Ukraine
21. Les normes de traduction dans l'espace européen
22. Les aspects socio-traductologique (censure, patronage, traduction éditoriale)
23. Les contacts dans l'édition et de la presse
24. La sensibilisation sur la question du plagiat
25. Les compétences fondamentales du traducteur
26. Les compétences pré-professionnalisantes du traducteur
27. Les compétences transversales et linguistiques
28. Les compétences rédactionnelles
29. L'évolution des métiers de la traduction
30. Les pratiques collaboratives dans la traduction

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль								Загальна оцінка
Змістовий модуль №1								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	100
100	100	100	100	100	100	100	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
70-74	D	
60-69	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

Робоча програма навчальної дисципліни. Силабус

14. Рекомендована література

Основна

1. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений: навч. посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВ КДПУ імені В. Винниченка, 2013. 200 с.
2. Литвин І.М. Перекладознавство: наук. посіб. Черкаси: Видавництво Ю.А. Чабаненко, 2013. 288 с.
3. Чередниченко О.І. Переклад – Культура – Ідентичність. Київ: Видавець Заславський О.Ю., 2017. 224 с.

Додаткова

1. Зорницький А. В. Основи художнього перекладу: навчальний посібник. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. 97 с.
2. Губарець В. Редактор і переклад: Основи видавничої роботи з відтвореними текстами : навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 176 с.
3. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): підручник. Вінниця: Нова книга, 2017. 448 с.
4. Некряч Т.Є., Чала Ю.П. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів: для студ. перекладацьких ф-тів вищ. навч. закл.: навч. посіб. Вінниця:

- Нова книга, 2008. 200 с.
5. Ставицька Л. О. Словник жаргонної лексики української мови. Передмова. URL: <http://ukr-zhargon.wikidot.com/peredmova>
  6. Ghio Bettina. Le rap français et la langue française: antinomie ou attraction? URL : <http://www.fabula.org/lht/12/ghio.html>
  7. Meschonnic H. Poétique du traduire. Paris : Verdier éditions. 2012. 588 p.

16. Електронні інформаційні ресурси

1. <https://www.rimessolides.com>
2. <https://www.synonymes.com/>
3. <http://rymy.in.ua/s/baghattja>
4. <https://synonimy.info/б/багаття>
5. <https://www.cairn.info/revue-poetique-2003-3-page-355.htm>
6. <https://www.cairn.info/revue-poetique-2003-3-page-355.htm>
7. <https://traduc.com/blog/traduction-poesie/>